

kül

- 16 -

1983.07.10.

sk0019 4 800 mtik1020

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0019-ig

budapest, 1983. július 10. /mti/

sk0001 kohler - pravda

sk0002 gyermekhalandóság - unicef

sk0003 pierre mauroy elindult budapestre

sk0004 oszkár, a strucc

sk0005 chile

sk0006 berlinguer interjúja 1.

sk0007 berlinguer interjúja 2.

sk0008 rövid hírek - london: moszkvai küldöttség londonban

bukarest: „tengerpart ’83,,

belfast: újabb zavargások

teherán: irán-franciaország

hamburg: hamburg - robbanás

sk0009 warnke-interjú - u.s.a. today 1.

sk0010 warnke 2.

sk0011 szaudi miniszter

sk0012 cservov-interjú - apn

sk0013 szvsz-nyilatkozat

sk0014 mongólia nemzeti ünnepe

sk0015 orlandi-ügy - pápa

sk0016 rövid hírek - moszkva: plissonier - szovjet kitüntetés

nyugat-berlin: professzorok - békefelhívás

canberra: csendes-óceán - atomfegyvermentesség

sk0017 csád

sk0018 genscher nyilatkozata washingtoni útja előtt

sk0019 tartalomjegyzék

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: flesch istván

- v e g e -

19.56 /dj

100783 1391

[Handwritten signature]

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/X

Külföldi hírek

budapest, 1983. július 11.

kül

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1003

portugália - nato

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983. július 11. /mti/ - „ha a nyugat védelme ezt
szükségessé tenné, portugália engedélyezné, hogy területére a nato
eurorakétákat telepítsen.,, ezt a portugál miniszterelnök
államtitkári rangban lévő politikai tanácsadója, antonio campos
jelentette ki. campos vasárnap este a lisszaboni rádióknak
nyilatkozott országáról, valamint az atlanti szövetség kapcsolatáról,
amelyet „erősnek és megbízhatónak,, minősített.

a nyilatkozat azért keltett nagy feltűnést, mert az előző
jobboldali kormányok mereven elutasították a rakétatelepítés
lehetőségét. a mostani kijelentést helyzetelemzők úgy értékelik mint
a soares-kabinet első látványos felkinálkozását a nato-nak, az
időzítés sem véletlen: köztudomású, hogy a nato jelenlegi főtitkára
joseph luns közeli nyugdíjbavonulása után portugál politikus is
pályázik a főtitkári székre.

az ibériai ország - amely alapító tagja az atlanti szövetségnek
- új szocialista-szociáldemokrata kormánya alig egyhónapos
ténykedése alatt már többször tanujelét adta a nato iránti
hűségének. az azori-szigetek közelében a múlt hónapban megtartott
„ocean safari-83,, fedőnevű nato tengeri hadgyakorlatnak
megkülönböztetett, korábban nem tapasztalt propagandát szervezett.

[Handwritten mark]

kül

- 2 -

1983.07.11.

soares - hatalomra kerülése után - meggyorsította a tárgyalásokat az egyesült államokkal az azori-szigeteken lévő lajes amerikai támaszpont jövőjéről. a szigetet az usa 1946 óta használja. meg nem erősített hírek szerint a soares-kabinet engedett az előző kormány által kért 150 millió dollár bérleti díjból, hogy a szerződés meghosszabbítása problémamentes legyen.

ky/dj ki
07.07 110783 1684

--

sk0002 4 230 mtik1004

csád

n,dzsamena/párizs/kairó, 1983. július 11. /mti-upi/afp/ - a csádi kormánycsapatok vasárnap visszafoglalták kukuni veddei lázadó erőtől abésé városát - jelentette be a csádi központi rádió.

hisszen habré jelenlegi elnök fegyveres erői két irányban indítottak ellentámadást veddei volt államfő eddig győzelmesen előre nyomuló egységeinek visszaverésére. a szombaton elesett abésé visszafoglalásával egyidőben az ettől északabbra fekvő um saluba ellen is offenzívát indítottak habré erői. az um salubát és abését összekötő ut mentén harcok folynak - közölte a n,dzsamenai rádió.

megfigyelők szerint az ellentámadást az tette lehetővé, hogy párizs légi úton jelentős fegyverszállítmányokat küldött a csádi hadseregnek.

mobutu sese seko zairei elnök vasárnap arra szólította fel franciaországot, hogy védje meg hisszen habré kormányát. a francia rádióknak adott nyilatkozatában mobutu beszámolt arról, hogy zaire három harci repülőgépet és 252 katonát bocsátott a n,dzsamenai kormány rendelkezésére. a zairei elnök egyben azzal vádolta libiát, hogy kukuni veddei támogatásával „destabilizálni akarja afrikát”.

egyiptom egyetlen katonát sem küldött csádba és ezt a jövőben sem tervezi - szögezte le kamal hasszan ali egyiptomi külügyminiszter egy sajtónyilatkozatában. ugyanakkor megismételte, hogy országa - szudánhoz hasonlóan - törvényesnek ismeri el és támogatja hisszen habré kormányát.

kj ai ki
07.10 110783 1448

--

kül

- 3 -

1983.07.11.

sk0003 4 300 mtik1005

washington - kelet-nyugati /1.rész/

washington, 1983. július 11. /mti/ - washington kelet-nyugati diplomáciájának két nagy kérdése: a madridi találkozó és szovjet-amerikai csúcstalálkozó problémája szerepel a napirenden e héten a fehér házban sorra kerülő eszmecsereken.

hétfőn hans-dietrich genschert nyugatnémet külügyminiszter lesz reagan elnök vendége. genschert azzal a céllal érkezett az amerikai fővárosba, hogy első kézből lássa el információkkal az amerikai elnököt kohlt kancellár moszkvai látogatásának eredményeiről. ugyancsak a héten tárgyal a fehér házban és a külügyminisztériumban az Európából hazalátogató max kampelmann, a madridi tanácskozáson résztvevő amerikai küldöttség vezetője.

a the new york times diplomáciai főtudósítója összefüggést lát a két eszmecsere között, mert úgy látja, hogy a madridi találkozó sikeres befejezése, a záródokumentum aláírása egyszersmind „közbülső lépés”, lehetne a régóta vajdó szovjet-amerikai csúcstelátkozó felé. mivel kohlt kancellár moszkvai utjáról azzal a meggyőződéssel jött haza, hogy andropov szovjet államfő őszintén szeretné, ha egy szovjet-amerikai csúcstelátkozó feltételei megteremtődnének, a washingtoni tanácskozások meghatározhatják a reagan-kormányzat további taktikáját ebben a kérdésben.

a the new york times értesülése szerint az egyesült államok hajlik a madridi záróokmány aláírására, de még nem kész rá. /folyt./

br/dj ki
07.17 110783 1413

--

sk0004 4 300 mtik1006

washington - kelet-nyugati /2.rész/

bár azt washington sem tagadja, hogy a katonai biztonság kérdéseiről megrendezendő konferencia, - amely a madridi megállapodások egyik központi témája lehet, - előbbrevaló, az „emberi jogok”, témájának propagandisztikus kiemeléséről még nem mondott le. ezzel függenek össze azok a washingtoni hivatalos forrásból származó értesülések, hogy a madridi tárgyalások július 20-ai körüli befejezése az amerikai kormány habozó magatartása miatt korántsem bizonyos.

ll

1983.07.11.

bár a döntés ebben a kérdésben a fehér házban még nem született meg, ha a madridi okmány aláírására külügyminiszteri szinten kerülne sor, a tavaly szeptemberi new york-i gromiko-shultz találkozó óta a két miniszternek először lenne alkalma találkozni egymással. a the new york times diplomáciai főtudósítója egy ilyen megbeszélést alkalmasnak tartja egy csúcstalálkozó előkészítésére.

más amerikai vélemények óvatosabbak. marshall d. shulman, a columbia egyetem vezető szovjet szakértője, aki a napokban tért vissza a szovjetunióból, rámutat, hogy „egyes szovjet hivatalos személyiségek úgy vélik, washington csúcstalálkozó iránti érdeklődésének fellobbanása a közelgő amerikai elnökválasztásokkal magyarázható,,.

joseph kraft, az egyik legismertebb amerikai politikai kommentátor a the washington post vasárnapi számában megjelent cikkében „féluton a csúcstalálkozó felé,, címmel arról ír, hogy az amerikai fél egy „csupán a fényképészek számára rendezett,, s így persze reagan népszerűsítését szolgáló csúcstalálkozót szeretne, amely csak másodlagos fontosságú kérdésekkel foglalkozna. szovjet részről viszont lényeges közérdekű - fegyverzetkorlátozási - megállapodás aláírását vagy legalábbis előkészítését tekintenek célnak.

br/dj ki
07.29 110783 1773

--

sk0005 4 230 mtik1007

palesztinok

arafat moszkvába utazik

tunisz, 1983. július 11. /ap/ - jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnöke a hét második felében állítólag moszkvába utazik - jelentette tuniszból az ap amerikai hírügynökség palesztin forrásokra hivatkozva.

a beszámoló szerint arafat az el fatah belviszályáról és a megromlott palesztin-sziriai viszonyról kívánja tájékoztatni a szovjet vezetőket.

abu dzsihad

ll

1983.07.11.

bejrut, 1983. július 11. /ap/ - sziria és a palesztinai felszabadítási szervezet vezetőségének kibékülése csak egy olyan megállapodás alapján képzelhető el, amely biztosítja a pfsz politikai függetlenségét - nyilatkozta vasárnap abu dzsihad /halil al-vazir/, a pfsz hadseregének főparancsnokhelyettese.

sziria június 24-én jasszer arafattal, a pfsz vb elnökével együtt abu dzsihadot is nem kívánatos személynek nyilvánította, miután arafat több ízben azzal vádolta sziriát, hogy támogatást nyújt az el fatah palesztin szervezet lázadóinak.

az el fatahon belüli zendülés a pfsz és sziria közötti ellentétek következménye, és csak akkor lesz vége, ha megszűnik a viszály damaszkusz és a pfsz vezetése között - jelentette ki abu dzsihad.

pc ai ki
07.31 110783 1241

--

sk0006 4 230 mtik1008

toon

washington, 1983. július 11. /taszsz/upi/ - a genfi leszerelési tárgyalásokon képviselt jelenlegi hivatalos washingtoni álláspontot aligha lehet rugalmasnak nevezni - jelentette ki vasárnap az abc amerikai televíziós társaságnak adott nyilatkozatában malcolm toon, ismert amerikai közéleti személyiség, az egyesült államok volt moszkvai nagykövete.

leszögezte: ha az egyesült államok valóban sikert akar elérni a genfi tárgyalásokon, akkor nagyobb figyelmet kell szentelnie a szovjet állásfoglalásoknak és készséget kell mutatnia az engedményekre is.

a volt nagykövet a washingtoni hivatalos külpolitika szovjetellenességét bírálva hangoztatta, hogy szükséges a „szovjet-amerikai párbeszéd hivatalos szintű fenntartása. jelenleg, sajnos, ilyen párbeszéd gyakorlatilag nincs,,.

„érzésem szerint szükségesnek kellene mutatkoznunk nukleáris fegyvertárunk csökkentésére. valódi párbeszédre lenne szükségünk hivatalos szinten, s ez olyasvalami, ami hiányzik ebből a kormányzatból,, - mondotta toon.

hg ai ki
07.33 110783 1049

ll

--

1983.07.11.

sk0007 4 300 mtik1009

salvador - stone

gózon istván, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1983. július 11. /mti/ - az előzetes megállapodás ellenére nem jött létre találkozó richard stone, reagan amerikai elnök közép-amerikai különmegbízottja és a salvadori hazafiak képviselői között. a találkozóra - luis alberto monge costa rica-i államfő kezdeményezésére - a costa rica-i fővárosban kellett volna sort keríteni vasárnap.

ez lett volna az első közvetlen tárgyalás az egyesült államok és a salvadori hazafiak képviselői közt azt követően, hogy a salvadori hazafiak egy hónappal ezelőtt nyilvánosságra hozták tárgyalási javaslatukat.

a találkozó elmaradását „a szükséges diszkréció hiánya és az eljárási kérdésekben való egyet nem értes okozta”, - állapítja meg a farabundo marti nemzeti felszabadítási front és a forradalmi demokratikus front politikai-diplomáciai bizottságának közleménye. a közlemény ugyanakkor hozzáteszi, hogy a salvadori hazafiak biznak a tárgyalások minél előbbi megkezdésében.

richard stone a costa rica-i fővárosból való elutazása előtt azzal indokolta a találkozó elmaradását, hogy „az utolsó pillanatban a találkozót lehetetlenné tévő új részletek merültek fel,,.

x x x x x

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. július 11. /mti/ - bár stone elutazásakor készséget mutatott a találkozóra a salvadori baloldal képviselőivel, az amerikai külügyminisztérium világosan tudtul adta, hogy csak közvetíteni próbál majd a salvadori rezsím és az ellene harcoló erők között. mivel a rezsím washington jóváhagyásával „a hatalom megosztásának, minden formáját elutasítja, s csupán a hazafiak fegyverletételéről és a decemberi választásokon való névleges „részvételéről, hajlandó tárgyalni, a baloldal nem érdekelt az ilyen „közvetítésben. washingtonban figyelemre méltónak tartják, hogy stone utazásával egyidőben jelentek meg az amerikai sajtóban a hondurasból irányított nicaraguai ellenforradalmárok „új offenzívájáról, „szóló hírek, jelezve, hogy az amerikai diplomáciai

de

1983.07.11.

misszió, a látszólagos készség „közvetlen tárgyalásokra a felkelőkkel,, nem a térségben folytatott amerikai politika megváltozásának jelen volt. stone meghatalmazása csak az eredeti célok - a baloldal alternatíva diplomáciai kiküszöbölésének diplomáciai eszközökkel való támogatására szólt.

go-br/dj ki
07.51 110783 2400

-.-

sk0008 4 300 mtik1010

moszkvai filmfesztivál

moszkva, 1983. július 11. /mti/ - hétfőn folytatja munkáját a xiii. moszkvai nemzetközi filmfesztivál, miután a vendégek vasárnap látogatást tettek Leningrádban.

több mint 700 külföldi filmes látogatott el „észak velencéjébe,, s nem csupán a várossal ismerkedtek meg, hanem az ermitázs kincseivel és a szökőkutjairól híres petrodvorec -palotával is. a vendégek különvonaton érkeztek Leningrádba s hétfő reggelre visszatértek moszkvába.

a hétfői versenyprogram előtt a oroszija szálló koncerttermében az információs műsorban levetítik a „robbanás,, című libanoni filmet.

a versenyben hétfőn kerül műsorra az „egy kéz öt ujja,, című mongol versenyfilm, a „kifulladás,, című holland film, „a birs illata,, című jugoszláv alkotás s különösen nagy érdeklődés előzi meg francis ford coppola „kivülálló,, című filmjét, amely az amerikai versenyfilm.

mint ismeretes, az egyesült államok hosszú szünet után vesz részt versenyfilmmel hivatalosan a moszkvai filmfesztiválon - akárcsak a kínai népköztársaság. amerikát idén igen nagylétszámú és rangos küldöttség képviseli. mint filipp jermas, a szovjet állami filmbizottság elnöke egy sajtókonferencián elmondotta, a játékfilmek zsűrijében is helyet kellett volna foglalnia egy amerikai rendezőnek, sajnos ezt azonban a meghívott művész elfoglaltsága miatt nem sikerült megvalósítani.

hj/dj ki
07.57 110783 1409

de

-.-

sk0009 4 300 mtik1011

evangélikus tömeggyűlés drezdában

berlin, 1983. július 11. /mti/ - több mint százezer ember tömeggyűlésével ért véget vasárnap délután drezdában a szászországi evangélikus egyház négynapos zsinata. a rendezvény résztvevői a hívőknek a béke iránti elkötelezettségéről, az állam és az egyház viszonyáról tanácskoztak. a tanácskozáson 19 országból vettek részt külföldi delegációk, és az ndk állami vezetése részéről jelen volt klaus gysi, az egyházi ügyekért felelős államtitkár is.

stolpe, a berlini evangélikus konzisztorium elnöke zsinati beszámolójában aggodalommal szökött a katonai tömbök között egyre fokozódó bizalmatlanságról, a háborus veszély erős növekedéséről. felszökött a két német államot, hogy szálljon szembe a fegyverkezési hajszá örületével, vállaljon hidverő szerepet, különben a két állam lakosságát, rakétakerítés, választja majd el egymástól.

a vasárnap délután a drezdai „nagykerben, megrendezett tömeggyűlés szónokai kiemelték, hogy az ndk állami vezetése nagyvonalu segítséget adott a rendezvény megtartásához.

a zsinat tanácskozásán kialakult közös álláspontot több referátumban ismertették. zárószavában kurt domsch, a szászországi tartományi egyházi hivatal elnöke állást foglalt a genfi tárgyalások eredményes befejezése mellett.

bj/dj ki
07.59 110783 1312

-.-

sk0010 4 230 mtik1012

nepáli kormányválság

kathmandu, 1983. július 11. /mti-afp/ap/ - három nap alatt újabb 14 nepáli miniszter mondott le, tiltakozásul szurja bahadur thapa kormányfő gazdaságpolitikája ellen. mint jelentették, csütörtökön és pénteken már kilencen benyújtották lemondásukat. az eredetileg 35 tagu kabinet létszáma így egyharmadára csökkent. a kormányból kivált miniszterek között van a külügy-, az igazságügy- és a pénzügyminiszter is. a lemondásokat birendra király elfogadta.

Al

hétfőn várhatóan a parlament bizalmatlansági indítványt terjeszt elő a miniszterelnök ellen. a 140 tagu parlament 112 képviselője már előzetes jóváhagyását adta az indítványhoz.

hivatalos források szerint a miniszterek azért követelik a kormányfő távozását, mert szerintük képtelen urrá lenni a korrupción és az ország nehéz gazdasági helyzetén.

hg ai ki
08.01 110783 0860

-.-

sk0011 4 300 mtik1013

nszk - tüntetési jog

kepecs ferenc, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

bonn, 1983. július 11. /mti/ - az nszk-ban a hét végén feltűnést és heves politikai vitákat váltott ki a keresztényliberális kormánykoalíciónak az a terve, hogy a tüntetésekre vonatkozó törvény jelentős szigorításával korlátozza a rakétatelepítések ellenzőinek megmozdulásait.

a keresztényszocialista unióhoz tartozó friedrich zimmermann belügyminiszter és a szabaddemokrata hans engelhard igazságügyminiszter ugyanis megállapodásra jutott abban, hogy a jövőben büntethetőek lesznek mindazok, akik az erőszakossá váló tüntetések színhelyéről nem távoznak el az első rendőri felszököttásra. ez akkor is érvényes, ha maguk semmi törvénybe ütközött sem követtek el. a jelenlegi szabályozás értelmében csak azok vonhatók felelősségre, akik részesei voltak valamely erőszakos cselekménynek.

a javasolt módosítás tehát a jövőben lehetővé tenné a hatóságok számára, hogy egy maroknyi szélsőséges elem rendbontására hivatkozva akár a legbékésebb tömegfelvonulást is feloszlatassák, illetve résztvevőit jogilag felelősségre vonhassák, ha azok nem engedelmessékedtek a feloszlató rendelkezésnek.

az ellenzék fő erejét adó szociáldemokratákkal együtt több nyugatnémet politikai és társadalmi szervezet - így a bírák szövetsége is - elítélte a tüntetési jog korlátozására irányuló megállapodást. különösen sok bírálat éri ennek kapcsán az fdp-t,

Al

amelynek szemére vetik, hogy hátat fordít saját liberális ideológiájának. a két miniszter javaslatával kapcsolatban e héten foglal várhatóan állást a bonni kormány. egyelőre nem világos, sor kerül-e a törvénymódosításra még az októberre tervezett nagyszabású béketüntetések előtt.

kf/dj ki
08.06 110783 1737

--

sk0012 4 230 mtik1014

amerikai szinesbőrűek

new york/new orleans, 1983. július 11. /taszsz/reuter/ - jelenleg a reagan-kormányzat jelenti a legnagyobb fenyegetést az amerikaiak számára - hangoztatta a legrégebb amerikai néger társadalmi szervezet ügyvezető igazgatója vasárnap, egy new orleans-i tanácskozáson.

benjamin hooks a szinesbőrű lakosság haladásáért küzdő országos szövetség /naapc/ évi konferenciáján szólalt fel./ a szervezet 1909 óta küzd a hátrányos faji megkülönböztetés ellen./ a fehér ház a gazdasági és szociális ügyek terén olyan programokat valósít meg, amelyek súlyos csapást és elviselhetetlen terheket jelentenek a fekete és a szegény lakosság számára - mondotta hooks.

az ügyvezető igazgató bejelentése szerint az naapc azt tekinti fő feladatának, hogy megakadályozza reagan újraválasztását az 1984-es elnökválasztáson. a szövetség ugyanakkor nem fog külön jelöltet indítani, mert ennek nem lenne reális esélye a politikai helyzet megváltoztatására.

kj ai ki
08.09 110783 0993

--

sk0013 4 300 mtik1015

kuba - egészségügyi konferencia

gózon istván, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1983. július 11. /mti/ - kuba az egészségügy terén nyugodtan vállalhatja az összehasonlítást a legfejlettebb országokkal. szűkös anyagi lehetőségei s a vele szemben több mint két évtizede életben tartott amerikai gazdasági, politikai blokád ellenére a szigetországban mindenki számára biztosított az egészségügyi ellátás, azaz kuba már megvalósította azt a célt, amelynek elérését az ensz csak az évszázad végére tart elképzelhetőnek világméretben - állapította meg az a dokumentum, amelyet a hét végén havannában befejeződött nemzetközi egészségügyi konferenciázárónapján fogadtak el.

a kubai egészségügyi minisztérium, az egészségügyi világszervezet, valamint a amerikai közti egészségügyi szervezet közös rendezésében megtartott egyhetes tanácskozáson 96 ország 1350 képviselője vett részt.

a kubai egészségügy sikereinek két alapvető magyarázata van: a kubai forradalom győzelme után végrehajtott gyökeres társadalmi-gazdasági változás, illetve a szocialista országok segítsége - hangoztatja a dokumentum.

a kubai tapasztalatok elemzése azt mutatja, hogy minden országnak meg kell találnia saját fejlődési útját, de jelentős szerepet játszik más országok hasznosítható tapasztalatainak átvétele. az egészségügy az a terület, ahol a nemzetközi együttműködés megvalósulhat - s meg is kell hogy valósuljon - az ideológiai, politikai és gazdasági eltérések, ellentétek ellenére.

a nemzetközi tanácskozás zárónapján a béke és az egészségügy összefüggésének kérdését vitatták meg. a világ orvosainak mindent meg kell tenniük a nukleáris háború elkerülésére. egy nukleáris katasztrófa esetén még a legfejlettebb országok is csak a sebesültek és a fertőzést szenvedett túlélők kis töredékének tudnának orvosi ellátást biztosítani - hangoztatták a felszólalók.

a béke az egészségügy fejlődésének elengedhetetlen feltétele. ha nem sikerül megőrizni a világ békéjét, akkor elképzelhetetlen az, hogy bármikor is megvalósuljon a 2000. évre kitűzött cél: az egészségügyi ellátás biztosítása mindenkinek - állapították meg a tanácskozás résztvevői.

go/dj ki
08.14 110783 2184

--

sk0014 4 230 mtik1016

rövid hírek

werner egk

münchen, 1983. július 11. /adm/ap/ - 82 éves korában bajorországi otthonában elhunyt werner egk német zeneszerző. elsősorban operáiról ismert, de írt balettzenét is. 1936-40 között a berlini állami operaház zenekarának vezetője volt, majd münchenben a bajor állami operának volt az igazgatója.

brazíliai áradások

rio de janeiro, 1983. július 11. /ap/ - több mint huszan életüket veszítették és 130 ezren hajléktalanná váltak a brazília déli részén pusztító áradások következtében. az áradásokat a nagyarányú, viharos esőzések okozták, amelyek a dél-amerikai kontinenst immár hónapok óta sújtó „éghajlati válság” következményei. a rendkívüli időjárás, amelyet a földrész felett áthaladó kelet-nyugati irányú hűvös légáramlat és egy meleg óceáni áramlat összeütközése váltott ki, eddig több száz halálesetet okozott és milliókat tett hajléktalanná.

ötösikrek

thesszalóniki, 1982. július 11. /ap/ - ötösikreket hozott a világra vasárnap egy 31 éves görög asszony thesszalónikiben. a három fiú és a két lány súlya 1 és másfél kiló között van. az anya előzőleg hormonkezelést kapott.

óriásgyerek

peking, 1983. július 11. /afp/ - a súlya 31,5 kilogramm, a magassága 1 méter husz centi, de még csak három éves az az „óriásgyerek”, akiről hétfőn írt a china daily című angol nyelvű pekingi lap. sanghajban orvosok vizsgálják a „kis kínai”, túlzottan gyors testi fejlődésének okait.

elsőnek lenni

new york, 1983. július 11. /ap/ - julie ridge amerikai színésznő kísérletet tesz arra, hogy new yorkban kétszer körbeüssza a manhattan szigetét. „nagy próbatétel, de meg kell csinálni, hisz ezt még senki nem csinálta, és oly kevés dolog van, amiben az ember élen járhat - nyilatkozta a vállalkozó szellemű hölgy. a színésznő előtt egy nyugalmazott rendőr vágott neki a távnak, de a rendkívül szennyezett víztől rosszul lett.

pc ai ki
08.22 110783 1923

--

sk0015 4 230 mtik1017

rogers - nyilatkozat

new york, 1983. július 11. /taszsz/ - az amerikai katonai vezetés folytatja az európai „korlátozott nukleáris háborúra”, vonatkozó tervei kidolgozását, és eltökélt szándéka, hogy bármi történjék is, elhelyezi nukleáris rakétáit Európában. ez derül ki bernard rogers tábornoknak, a nato európai haderői főparancsnokának a the new york times részére adott nyilatkozatából.

rogers, - figyelmen kívül hagyva azt a tényt, hogy az atomfegyver alkalmazása elkerülhetetlenül világméretű konfliktusba csapna át, - azt bizonygatta, hogy az európai háború nem vonja feltétlenül maga után a konfliktus kiterjedését és a hadászati szintű összeecsapást. ugyanakkor a tábornok azt is kijelentette, ha az európai háborút hagyományos fegyverekkel is kezdik el, szükséges, hogy „minél előbb bevessék az atomfegyvert”,.

a nyilatkozatban rogers tábornok értesre adta: az egyesült államoknak nem áll szándékában, hogy korlátozza az európai telepítésre tervezett 572 pershing-2 típusu rakéta és robotrepülőgép számát, és fokozni kívánja más nukleáris fegyverfajták erejét is.

hg ai ki
08.31 110783 1114

--

sk0016 4 230 mtik1018

marokkó - polisario

rabat, 1983. július 11. /mti-afp/ - a marokkói fegyveres erők vasárnap két ütközetben csaptak össze a nyugat-szahara függetlenségéért küzdő polisario szervezet egységeivel. hivatalos rabati közlés szerint a kormánycsapatok visszaverték a támadókat.

mint a marokkói hírgyűnökség jelentette, mintegy ötven polisario-katona halt meg, sokan megsebesültek, és több páncélozott katonai jármű megrongálódott. marokkói részről két halottat és harminc sebesültet ismertek el. hónapok óta ez volt az első támadás a marokkói védelmi vonalak ellen.

kj ai ki
09.08 110783 0592

--

sk0017 4 300 mtik1019

egyiptom - új politikai párt

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. július 11. /mti/ - újabb ellenzéki politikai párt bontott zászlót egyiptomban. az államtanács közigazgatási bírósága visszavonta a néhai anvar szadat elnök tilalmi rendeletét, és engedélyezte, hogy az umma párt /„néppárt,„/ megválassza tisztségviselőit, felállítsa országos szervezetét.

az umma pártnak főleg az egyiptommal szoros szövetségben álló szudánban vannak politikai hagyományai. egyiptomi befolyása - legalább is egyelőre - igen korlátozott. a csoportosulás a mérsékelt konzervatív muzulmán irányzatok közé tartozik, bár jelszavai a társadalom alapvető átalakítását szorgalmazzák az iszlám értékek szerint. követelik például, hogy a kérdésről huzamosabb ideje vitázó parlament vezesse be az iszlám törvénykezés, a saria joggyakorlatát. jelszavai közé tartozik, hogy tegyék kötelezővé a női fátyolviselést, tiltsák be az alkoholtartalmú italok árusítását, és zárják be az erkölcsstelennek ítélt szórakozóhelyeket.

eddig egyiptomban négy politikai párt működhetett: a kormányzó nemzeti demokrata párton kívül a parlamentben képviselt szocialista munkapárt, a szocialista liberális párt, és a baloldali nemzeti haladó párt, amely a 393 tagú népi gyűlésbe nem küld képviselőt. az umma párt engedélyezésével a kormányhatalom, amely korábban azt közölte, hogy nem látja szükségét újabb pártok képződésének, láthatólag engedményt kínál az eltelt években gyarapodó iszlám politikai erőknél, ám anélkül, hogy a fundamentalista mozgalom legszámottevőbb, országos áramlatát, a muzulmán testvéreket bebocsátaná a politikai küzdőtérre.

továbbra is harcol politikai jogaiért egyiptomban a polgári demokratikus hagyományok egykori zászlóvivőjének, az új vafd pártjának a vezetősége. ügyükben bírósági fellebbezési fórumok ítélik. a közelmúltban az új vafd egyik vezéralakja nemzeti front néven új pártot akart alapítani, amely feltehetőleg az izraellel kötött különbéke eltörlésének alapján tervezte meg politikai platformját. az államtanács közigazgatási bírósága ugyanabban az ítéletben, amely az umma pártot legalizálta, elutasította a pártalapítás ügyében benyújtott másik keresetet.

pk/dj ki
09.12 110783 2223

-.-

sk0018 4 230 mtik1020

ensz - indiai óceán

new york, 1983. július 11. /taszsz/ - new yorkban hétfőn kezdődik az indiai-óceán helyzetével foglalkozó különleges ensz-bizottság újabb ülészsaka.

a bizottság munkájában 47 ország képviselői vesznek részt. ezek az országok részben az indiai-óceán partvidékén elhelyezkedő államok, részben pedig azok az országok, amelyek rendszeresen használják az óceán víziútjait vagy a fölötté vezető légifolyosókat.

a bizottság feladata egy olyan értekezlet megszervezése, amelyen nemzetközi egyezményt dolgoznának ki a térség békeővezetté való átalakításáról.

az egyezmény foglalkoznék a térségben a külföldi katonai jelenlét csökkentésével, a nukleáris fegyverek telepítésének betiltásával, a katonai támaszpontok felszámolásával.

eredetileg - az ensz közgyűlés egy határozata értelmében - az értekezletet 1981-ben, sri lanka fővárosban, colombóban kellett volna megtartani, de azt többször elhalasztották, mindannyiszor az egyesült államok elutasító álláspontja miatt. az ensz közgyűlés legutóbb 1984 első félévét jelölte ki időpontként.

ts ai ki
09.16 110783 1099

-.-

sk0019 4 300 mtik1021

baloldali győzelem trappes-ban

párizs, 1983. július 11. /mti/ - a párizs környéki trappes városában vasárnap újra választották a községi tanácsot, mert a tavaszi választási eredményt a közigazgatási bíróság megsemmisítette. trappes városa élén már 54 év óta kommunista polgármester áll s a jobboldal most rendkívül heves kampányt folytatott, hogy elhódítsa ezt a pozíciót a baloldaltól.

a vasárnapi választás eredménye nagyon szoros volt, de végül is 56 szavazatnyi többséggel a baloldal közös listája győzött.

-.-

1983.07.11.

a L, humanité vezércikkében hangsúlyozza: a jobboldal országos jelképpé akarta tenni a trappesi választási eredményt, mert győzelemben reménykedett. rendkívül heves és gyűlölködő választási hadjáratot folytatott, de talán ez is hozzájárult ahhoz, hogy a baloldal mozgósítani tudta választóit.

ds/dj ki
09.58 110783 0843

--

sk0020 4 230 mtik1022

irak-irán

nicosia/manama/ankara, 1983. július 11. /ap/afp/ - az iraki haditengerészet és légierő három iráni ,,tengeri célpontot,, semmisített meg vasárnap bandar khomeini kikötő közelében - jelentette be az iraki parancsnokság.

a közlemény nem szólt arról, hogy milyen típusu hajókat süllyesztettek el. iráni részről egyáltalán nem tettek említést a tengeri támadásról, viszont azt közölték, hogy lelőttek egy iraki helikoptert a határ iraki oldalán.

mindkét fél folytatódó összecsapásokról és tüzérségi tüzpárbajról adott hírt a frontvonal több szakaszáról. irak szerint 13 iráni, irán szerint pedig 10 iraki katona halt meg.

az iráni légierő egyik kapitánya vasárnap phantom típusu vadászgépével törökországba menekült. az iráni tiszt azt kéri a török hatóságoktól, hogy segítsenek neki az amerikai menedékjog megszerzésében.

kj ai ki
10.01 110783 0876

--

1983.07.11.

sk0021 4 230 mtik1023

mauroy-látogatás - francia visszhang

párizs, 1983. július 11. /mti/ - a francia tömegtájékoztatási eszközök - a rádió, televízió és a lapok - amelyek már a hét végén felhívták a figyelmet előzetes kommentárjaikkal mauroy miniszterelnök budapesti látogatására, vasárnap este, illetve hétfőn reggel beszámoltak a francia miniszterelnök budapestre érkezéséről és ismertették vasárnapi programját.

a le quotidien de paris rámutat arra, hogy mauroy miniszterelnök első ízben látogat el egy szocialista országba, s utjának az a célja, hogy elmélyítsék a kelet-nyugati párbeszédet és fejlesszék a kétoldalu kereskedelmi kapcsolatokat, amelyeket párizs nem tart kielégítőknak.

a L, humanité szerint a budapesti megbeszéléseken elsősorban gazdasági kérdésekről lesz szó. a lap ismerteti mauroy miniszterelnöknek a magyar hírlap számára adott nyilatkozatát, s abból kiemeli: franciaország különös figyelmet kíván fordítani magyarországgal való kapcsolataira, mert ,,hőn óhajtja, hogy sokkal inkább jelen legyen közép-európában,,. a politikai kapcsolatok javultak mitterrand elnök tavalyi budapesti látogatása óta, de a gazdasági kapcsolatok terén még sok a teendő.

x x x x x

a liberation különtudósítója színes riportot írt a budapesti divatról, s hangsúlyozza: a vezető budapesti divatszalonok ,,párizsból merítik az ihletet,, de sajátos magyar jelleggel ötvözik a párizsi divatot, s így joggal lehet ,,budapesti divatról,, beszélni.

ds/hn ki

10.12 110783 1526

--

sk0022 4 230 mtik1024

larocque - junge welt

berlin, 1983. július 11. /mti/ - az új amerikai rakéták telepítése nyugat-európába katonailag egyáltalán nem szükséges - hiszen az egyesült államoknak ma is hatezer nukleáris fegyvere van a kontinensen - jelentette ki a junge weltnek adott interjújában gener. larocque nyugalmazott tengernagy, a washingtoni védelmi tájékoztatási központ igazgatója.

hétfőn megjelent nyilatkozatában a tengernagy hangoztatta, hogy az új amerikai közép-hatótávolságú rakéták nem „elrettentő”, fegyverek, mint washington állítja. nem védelem, hanem fenyegetik nyugat-európát. különösen válságos időben nagy a veszélye annak, hogy utnak indítják ezeket az első csapást mérő fegyvereket.

a szovjet fenyegetésről szóló állítás elfogadhatatlan - mondotta la rocque -, mert semmi ok nincs rá, miért támadná meg a szovjetunió például az nszk-t. ezzel nem nyerne semmit sem. ellenkezőleg: a szovjetunió földgázt akar eladni a nyugatnak, kereskedelmet akar folytatni vele. számomra semmi jele sincs a „fenyegetésnek”.

közölte, hogy levélben javasolta ronald reagan elnöknek: egy évvel halassza el a tervezett rakétatelepítést. a halasztás több időt adna egy reális kompromisszum kidolgozásához. a két hónapja elküldött levélre a fehér ház mindmáig nem reagált. az előző kormányok hasonló esetben „meghívtak és konzultáltak velem”, - mondotta.

bj/dj ki
10.36 110783 1391

-.-

sk0023 4 230 mtik1025

mubarak - sajtónyilatkozat

kairó, 1983. július 11. /mti/ - hiszén habré csádi rendszere megkérte egyiptomot, hogy küldjön pilótákat és katonai tanácsadókat a gukuni veddei felkelőivel csatázó csapatainak megsegítésére. erre az egyiptomi kormány, amely hiszén habrének juttatott katonai segélyszállományait egyébként fokozta, már nem vállalkozott.

a kérdésről hoszni mubarak elnök nyilatkozott egyiptomi lapszerkesztők előtt. a csádi kéréssel kapcsolatos nyilatkozatot az al-miszaa, esti ujság ismertette.

ll

mubarak szerint egyiptom nem vesz részt külföldi katonai konfliktusokban, nem küld katonákat külföldre.

egyiptom és az arab világ kapcsolatairól szólva mubarak kifejtette, hogy jó lenne megbékülni az arab közösséggel, amely kairót a camp david-i különbéke miatt kitaszította. - de ha ilyen irányban haladás történék, annak tisztos módszerekkel, mindenfajta zsarolás nélkül kell végbemennie - hangoztatta, de nem mondta meg, hogy milyen arab országokat gyanúsít „zsarolással”.

sziria és a pfsz viszonyáról szólva mubarak egyiptom „pártatlanságát”, hangsúlyozta. azt mondta, hogy kormányzata támogatja a palesztinai felszabadítási szervezetet, függetlenül attól, hogy „bizonyos palesztin személyek szélsőséges jelszavakat hangoztatnak”.

az államfő megerősítette, hogy egyiptom hű marad az izraellel kötött különbékéhez, ami kairó véleménye szerint összeegyeztethető a palesztinok támogatásával. úgy véli, hogy george shultz amerikai külügyminiszter sikertelennek bizonyult közel-keleti küldetése, „ha nem is terem mindjárt gyümölcsöket”, „végső soron elvezethet egy átfogó közel-keleti rendezéshez.

pk/hn ki

10.41 110783 1674

-.-

sk0024 4 230 mtik1026

brit kp - elemzés a válsztásokról

london, 1983. július 11. /mti/ - nagy-britannia kommunista pártjának végrehajtó bizottsága a hét végén elemzést készített az egy hónappal korábban lezajlott általános választások tapasztalatairól. megállapította egyebek között, hogy az eredmény súlyos visszaesés volt a demokratikus- és munkásmozgalomnak, benne a kp-nak is, amely az idén összesen 11 ezer 598 szavazatot kapott, ötezerrel kevesebbet, mint 1979- ben.

a munkáspárt vereségének okát a vb abban látta, hogy nem volt képes világos alternatívát nyújtani a konzervatívokkal szemben. ez a párt „változatlanul nem volt képes megállítani szavazói táborának hanyatlását, illetve olyan politikai programot kifejleszteni, amely eleget tett volna a korszerű követelményeknek”, - hangoztatta a vb, rámutatva egyszersmind arra is, hogy a jobboldali labourista vezetők a választási kampányban „szabotálták”, saját programjuk lényeges elemeit.

ll

a konzervatívoknak ugyanakkor „sikerült a figyelmet az állami tulajdonban lévő ipar és a közszolgáltatások valódi gyengéire összpontosítani, a törvény, a rend, a személyes szabadságjogok és az állami bürokrácia ellenesség pártjaként a színre lépni,„

a brit kommunisták véleménye szerint a vereség ellenére sem csökkenhet a munkanélküliség és a nukleáris rakétatelepítés ellen folyó küzdelem lendülete. álláspontjuk az, hogy széles frontot kell teremteni a konzervatív kormány politikájával szemben. e politika várhatóan „ujabb támadásokat hoz a jóléti szolgáltatások ellen, növeli a munkanélküliséget, erőszakosan gyorsítja az állami tulajdon újbóli magankézbe adását, súlyosan korlátozza a helyi önkormányzatokat. nagy-britannia az eddigénél is szorosabban köti majd a közös piachoz, külpolitikájában reagan leszerelés ellenes vonalához igazodik, és szembeszáll a harmadik világ, valamint a nemzeti felszabadító mozgalmak igényeivel és törekvéseivel,„ mutatott rá a brit kp végrehajtó bizottsága.

ae/hn ki
10.58 110783 1982

-.-

sk0025 4 230 mtik1027

izrael-libanon /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. július 11. /mti/ - izrael és libanon máris megtette az együttes előkészületeket a begin-kormány által lefektetett részleges, szakaszos csapatvisszavonási terv megvalósítására. ezt mose arensz izraeli hadügyminiszter jelentette be, hozzáfűzve, hogy kormánya a csapat-átcsoportosítás ügyében szorososan együttműködik a libanoni és az amerikai vezetéssel. minthogy az egyoldalú izraeli bejelentés ellentmond a szoros együttműködés elvének, arensz később kénytelen volt „megcáfolni,„ a neki tulajdonított nyilatkozatot, amelyben egyébként azt is kifejtette, hogy a libanoni hadsereget képesnek tartja a jelenleginél nagyobb terület ellenőrzésére, de erről a kis szakaszokra tagolt kiürítés során kívánnak tapasztalatokat szerezni.

az izraeli rádió úgy értesült, hogy küszöbön áll a kormány végleges döntése, és néhány napon belül megkezdődhet a megszálló csapatok korlátozott visszavonása. egy tel-avivi szóvivő ugyanakkor cáfolta, hogy az izraeli hadsereg szombaton már a részleges csapat-átcsoportosítás keretében engedte át a libanoni hadseregnek a bejruttól keletre, az ugynevezett monteverde szektorban

„kiürített,„ állásait. a csupán „helyi jelentőségű,„ technikai természetű intézkedés az arensz által jelzett „teszt,„ szerepét tölti be. ezt támasztja alá, hogy továbbra is izraeli járőrök ellenőrzik a szóbanforgó körzetet.

jichak samir izraeli külügyminiszter azt állította, hogy az elkerülhetetlen részleges csapatvisszavonás a teljes kiürítés első szakasza lesz. libanon világossá tette, hogy ellenez minden olyan részleges csapatkivonást, amely nem illeszkedik egy átfogó kiürítési menetrend keretébe, de ugyanakkor készen áll arra, hogy az országba behívott amerikai, francia, olasz és angol egységek segítségével birtokába vegye a felszabaduló körzeteket. /folyt./

bz/im ng
13.03 110783 1900

-.-

sk0026 4 230 mtik1028

izrael-libanon /2. rész/

mivel - legalábbis a begin-kormány közlése szerint - az egyesült államok nem ellenzi a részleges izraeli csapatvisszavonást /előbb a damur, később az avari folyó vonaláig/, a libanoni államfő és az izraeli miniszterelnök közlegő washingtoni tárgyalásain várhatóan olyan formulát egyeztetnek, amely az izraeli-libanoni megállapodás érvénytelenítése nélkül szentesítené a vele ellentétes részleges csapat-átcsoportosítást. mint emlékeztetés, az egyesült államok és izrael különmegállapodást kötött arról, hogy a szíriai és a palesztin erők kivonásáig libanonban maradhatnak az izraeli megszálló csapatok.

a tisirin című damaszkuszi kormánylap felszólította a libanoni vezetést: ha csakugyan nyugtalanítja az ország esetleges felosztása /ezzel a következménnyel járna az izraeli erők átcsoportosítása/, akkor érvénytelenítse az izraellel kötött egyezményt, válassza a nemzeti egység, a szíriával való együttműködés, az izraeli betolakodók elleni harc útját.

robert neumann, az egyesült államok volt szaud-arábiai nagykövete egy bejruti lapnak nyilatkozva rámutatott, hogy a részleges csapatkivonás ellentétes az izraeli-libanoni megállapodással, következésképpen washington nem támogathat egy

ilyen lépést. az amerikai diplomata a hivatásos közel-keleti szakértő csodálatával adózott „hafez asszad szíriai elnök ragyogó és merész kezdeményezéseinek,,. asszad elnök „egy csapásra elfoglalta az arab világ irányító posztját, és pillanatnyilag minden ütőkártyát a kezében tart,, - állapította meg.

bz/im ng
13.06 110783 1555

-.-

sk0027 4 230 mtik1029

embargó feloldásig!

faluvégi - közlemény

szófia, 1983. július 11. /mti/ - faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke július 7. és 11. között szófiában sztanis bonevvel, a bolgár minisztertanács elnökhelyettesével, az állami tervbizottság elnökével tárgyalt.

áttekintették a kétoldalu gazdasági kapcsolatok helyzetét. a két ország párt- és állami küldöttségeinek legutóbbi budapesti tárgyalásai alapján meghatározták az 1986-1990. évi népgazdasági tervek egyeztetésének fő feladatait.

a kormányfők által elfogadott együttműködési főirányok alapján kiemelt fontosságúnak minősítették a szakosítás és a kooperáció fejlesztését, az ezt megalapozó tudományos-műszaki tervek egyeztetését. szükségesnek tartották az egyes termelési ágazatok nemzetközi versenyképességének fokozását elősegítő együttműködés bővítését.

egyetértettek abban, hogy ebből a szempontból elsősorban a számítástechnika, az elektronika és a robottechnika, az emelő-szállító berendezések gyártása, a mezőgazdasági és az élelmiszeripari gépgyártás, a közúti járműgyártás, valamint a gyógyszer-, a növényvédőszer- és az intermediergyártás területén vannak meg az objektív feltételek. a szorosabb együttműködés a termelővállalatok, valamint a műszaki-tudományos kérdésekkel foglalkozó intézmények és szervezetek közötti közvetlen kapcsolatok kiszélesítését is igényli, amit a tervező szervek is elősegítenek.

Nm

jóváhagyták a hosszú távu népgazdasági tervezés, a termelési szerkezet korszerűsítése és a gazdaságirányítási rendszer tökéletesítése kérdéseivel foglalkozó konzultációk munkatervét.

faluvégi lajost fogadta grisa filipov, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke.

bulgáriai tartózkodása során a minisztertanács elnökhelyettese látogatást tett a balkancar targoncafejlesztő-tervező intézetében, és megtekintette a devnyai vegyikombinátot.

faluvégi lajos hétfőn visszaérkezett budapestre.

ék/im ng
13.24 110783 2007

-.-

sk0028 4 230 mtik1030

fegyverkezés - szovjet folyóirat

moszkva, 1983. július 11. /taszsz/ - az egyesült államok költségvetésének hiánya a fegyverkezési kiadások miatt 1988-ban már a 280 milliárd dollárt is meghaladhatja - írja szakértői előrejelzések alapján az „usa: gazdaság, politika, ideológia,, című szovjet szakfolyóirat.

a szovjet tudományos akadémiának az egyesült államokkal és kanadával foglalkozó intézete által kiadott havi folyóirat megállapítja, hogy az amerikai hadügyminisztérium 1984-88-ra szóló katonai programjai az ország hadászati fegyverzetének korszerűsítését és tökéletesítését célozzák. tervbe veszik az amerikai atomtengeralattjáró-flotta erősítését, a tengeralattjárók és a harci repülőgépek nukleáris robbanótöltettel ellátott robotrepülőgépekkel való felszerelését, valamint a vadászrepülőgép-park teljes felújítását. megkülönböztetett figyelmet fordítanak a rakétaelhárító rendszerek, a távközlési és a felderítő hálózat fejlesztésére.

csaknem 1 milliárd dollárt fordítanak az amerikai támaszpontok bővítésére és korszerűsítésére egyiptomban, ománban, kenyában, szomáliában, az azori-szigeteken és diego garcián - mutat rá a szovjet folyóirat.

ts ku ng

13.25 110783 1202

Nm

-.-

sk0029 4 230 mtik1031

flamand nemzeti ünnep

marton jános, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

brüsszel, 1983. július 11. /mti/ - a flamand lakosság háromnegyede ellenzi a közép-hatótávolságu rakéták belgiumi telepítését, tindemans külügyminisztert a telepítés végrehajtásában személyes ambíciók vezérlik, a nato főtitkári posztját szeretné megszerezni - jelentette ki karel van miert, a flamand szocialista párt elnöke a belgiumi flamand közösség nemzeti ünnepe alkalmából. a franciák felett aratott győzelem napján a vezető flamand pártpolitikusok szokás szerint üzenetekkel fordultak a flamand lakossághoz - az országrész erőteljesebb gazdasági függetlenségét követelve.

a gazdasági válság kiélezte a vallon és flamand országrész között a hagyományos társadalmi és szociális ellentéteket: a flamand kereszténydemokrata és liberális pártok egyre kevésbé hajlandók hozzájárulni az elmaradottabb vallonia támogatásához. a szeparatista flamand nacionalista párt vezére egyenesen az egységes belga állam értelmét kérdőjelezte meg, és önálló flamand program kidolgozását követelte. a mérsékeltbb kereszténydemokrata és liberális pártvezetők, valamint a flamand tartományi kormány elnöke sürgették az 1980. évi alkotmányreform gyorsabb végrehajtását, és a tartományi kapcsolatok új alapokra helyezéséért szálltak sikra. /az alkotmány módosítása megnyitotta az utat a belga tartományok önálló pénzügyi, szociálpolitikai döntéshozatala előtt, de ennek érvényesítése elé a szűkös anyagi helyzet egyre erősebb akadályokat állít./ a kormánytöbbséget alkotó flamand parlamenti pártok vezetői ezért azt a véleményt képviselték, hogy valloniának magának kell viselnie a felelősséget „gyengélkedő, ipara talpraállításáért - lényegében a cockerill-sambre acélművek szanálásáért -, ehhez saját magának kell megteremtenie az anyagi fedezetet a flandriában következetesen alkalmazott gazdasági szigor eszközeinek felhasználásával.

ma/hn ng

13.34 110783 1936

--

sk0030 4 230 mtik1032

izrael-libanon - 2

bejrut, 1983. július 11. /mti/ - három libanoni állampolgár vesztette életét, amikor az izraeli megszálló hadsereg egyik harckocsija hétfőre virradóra bejruttól délre eltiport egy személyautót.

az izraeli légierő gépei vasárnap mélyrepülésben átrepültek az észak-libanoni tripoli város, valamint a közelében lévő két palesztin menekülttábor fölött. jelenleg tripoliban működik az el fatah palesztin szervezet arafathoz hű erőinek főhadiszállása.

az ain el helua palesztin menekülttábor lakói - főként asszonyok - vasárnap és hétfőn az izraeli megszálló hadsereg szidoni parancsnoksága előtt tüntetve követelték az anszári börtöntáborban őrzött foglyok szabadon bocsátását.

bz/hn ng

13.59 110783 0734

--

sk0031 4 230 mtik1034

bajram

kairó, 1983. július 11. /mti/ - a muzulmán világban végetért a nagyböjt, a ramadan hava. az iszlám hívők a hitük megerősítésének szentelt böjt befejeztével a „kis bajram”, háromnapos ünnepét ülik. családi találkozót tartanak, esküvők, eljegyzések követik egymást, pálmaágakkal és virágokkal borítják el az ősök sírjait. általános szokás a rokonok, barátok, alkalmazottak és üzletfelek megajándékozása.

egyiptomban a kis bajram munkaszünettel jár együtt, és csak az élelmiszerkereskedők tartják nyitva boltjaikat. az ünnep kezdetét istentiszteletek köszöntik. hétfőn a kairói el-husszein mecsetben elmondott ünnepi imán hoszni mubarak államelnök is résztvett.

Nu

a piramisok országában a ramadan-ünnep idejére megváltoztatták az időszámítást, hogy a hívők egy órával előbb szakithassák meg a böjtöt, kezdhessék meg az estebédet, az iftart. éjjeltől ismét a nyári időszámítás van érvényben, vagyis az egyiptomi órák egy órával többet mutatnak, mint a magyarországiak.

pk/hn ng

14.12 110783 1013

--

sk0032 4 230 mtik1035

a szerkesztőségek figyelmébe!embargó-feloldás

mai mtik1029 sz. /faluvégi - közlemény c./ anyagunk

embargóját feloldjuk

mti kulturnus

14.14 110783 0187

Nm

--

sk0033 4 230 mtik1036

Lambsdorff tokióban

tokió, 1983. július 11. /mti/ - a magas amerikai kamatlábak, valamint a japán és a nyugati tőkés országok közötti kereskedelmi ellentétek egyaránt napirenden szerepelnek otto lambsdorff nyugatnémet gazdasági miniszter hétfőn kezdődött tokiói megbeszélésein. lambsdorff első tárgyalópartnere uno szosuke külkereskedelmi és ipari miniszter volt, a későbbiekben fogadja őt nakaszone miniszterelnök és abe külügyminiszter is.

a magas amerikai kamatlábak kapcsán otto lambsdorff rámutatott arra, hogy ez az nszk-t és japánt egyaránt sújtja, ugyanakkor úgy vélekedett: aligha valószínű, hogy a reagan-kormányzat az elnökválasztás előtt ennek csökkentésére szánná el magát. a bonni miniszter „jelentős lépésnek” nevezte a japán kormány által eddig hozott piacnyitó intézkedéseket, ugyanakkor arra szólította fel tokiót: az elhatározott importkönnyítéseket „a legteljesebb mértékben”, hajtsa végre.

értesülések szerint ezzel kapcsolatosan japán részről nem foglaltak állást, viszont ismételten szót emeltek a különböző acélipari termékek importját gátló, nyugat-európát és japánt egyaránt sújtó washingtoni rendelkezések ellen. tokióban ismeretessé vált: az európai gazdasági közösség minden valószínűség szerint a gatt elé viszi az ügyet.

pl/im ng
14.31 110783 1300

--

sk0034 4 230 mtik1037

két rövid hír

comiso - békebizottságok

róma, 1983. július 11. /taszsz/ - az amerikai atomrakéták egyik tervezett telepítési helyén, a szicíliai comisóban értekezletet tartottak az olasz békebizottságok képviselői. a kétnapos tanácskozáson a több mint kétszáz küldött akcióprogramot dolgozott ki a béke és az enyhülés érdekében, a nato fenyegető katonai tervei ellen.

Nm

kül

- 28 -

1983.07.11.

matterhorn

genf, 1983. július 11. /taszsz/ - a svájci alpokban életét veszítette három francia hegymászó. a matterhorn keleti oldalán haladtak a csucs felé, amikor négyezer méter magasságban kioldódott biztosító kötelük. nem tudtak megkapaszkodni a jeges felületen, mintegy hétszáz métert zuhantak és mindhárman szörnyet haltak. az idén, korábban már két halálos baleset történt a 4478 méter magas csucs meghódítására tett kísérlet közben.

ta ku ng
14.42 110783 0852

-. -

sk0035 4 230 mtik1038

nepáli kormányválság - 2 /lásd mtik1012 sz. hírünket/

katmandu, 1983. július 11. /ap/upi/ - a nepáli nemzetgyűlés hétfőn megszavazta a szurja bahadur tapa miniszterelnök lemondatását célzó indítványt. a képviselők 108:17 arányban a kormányelnök ellen foglaltak állást, aki ezután közölte, hogy rövidesen benyújtja lemondását birendra királynak.

ta ku ng
14.52 110783 0374

-. -

sk0036 4 230 mtik1039

pfsz, közvetítés

bejrut, 1983. július 11. /mti/ - rövid időn belül másodszer váltott üzenetet fahd szaud-arábiai király hafez asszad szíriai elnökkel a palesztin ellenállási mozgalom belső viszályáról, a szíria és a pfsz között támadt nézeteltérésekről. az üzenetet és a választ a szaudi oktatási miniszter közvetítette, aki hétfőn utazott haza damaszkuszbaól.

élénk figyelmet keltett, hogy szaud-arábia, algéria, valamint a pfsz különbizottsága után kuba is közvetítő szerepet vállalt szíria és a pfsz, illetve az el fatah két szárnya között. vasárnap tuniszbán jasszer arafat, a pfsz vb elnöke fogadta a kubai küldöttséget, amely hétfőn hafez asszad szíriai elnökkel és az el fatah ellenzéki szárnyának vezetőivel találkozott damaszkuszban.

Nu

kül

- 29 -

1983.07.11.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

közben újabb fegyver- és hadianyagszállítmány érkezett két észak-libanoni kikötőbe az el fatah palesztin szervezet arafathoz hű egységei részére. az egyelőre ismeretlen irányból érkezett hajók kikötéséről a bejruti állami rádió számolt be.

bz/im ng
15.13 110783 1062

-. -

sk0037 4 230 mtik1040

saddc csucsértekezlet

maputo, 1983. július 11. /mti-aim/reuter/ - a dél-afrikai országok fejlesztését szolgáló konferencia /saddc/ tagállamainak állam- és kormányfői hétfőn maputóban, mozambik fővárosában megtartották negyedik csucsértekezletüket. az egynapos találkozón angolát, mozambikot, tanzániát és zambiát az ország államfője, zimbabwét, lesothot és sváziföldet kormányának miniszterelnöke képviselte.

a tanácskozáson elsősorban azt vitatták meg, hogy milyen lépéseket tegyenek gazdasági együttműködésük szorosabbá tétele érdekében. arról is szó volt, hogy milyen politikai, diplomáciai és védelmi intézkedésekkel szálljanak szembe a dél-afrikai rendszerrel, amely szabotázsakciókkal, zsoldostámadásokkal, gazdasági zsarolással nehezíti meg a regionális szervezet tagállamainak belső helyzetét.

a csucsértekezleten megfigyelőként jelen volt sam nujoma, a délnyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ és oliver tambo, az afrikai nemzeti kongresszus elnöke is.

ur ku ng
15.15 110783 1004

Nu

-. -

sk0038 4 230 mtik1041

afganisztán

kabul, 1983. július 11. /taszsz/bakhtar/afp/ - az afganisztáni népi demokratikus párt /andp/ és az afgán kormány mindent megtesz, hogy megoldja az ország gazdasági és társadalmi gondjait - hangzik az üzenet, amelyet babrak karmal, az andp kb főtitkára, a forradalmi tanács elnöke intézett az ország lakosságához a nagy mohamedán ünnep, a ramadan vége alkalmából. karmal üzenetében hangsúlyozta: folytatni kell a harcot a békéért, a nukleáris katasztrófa elhárításáért, a fegyverkezési hajszá megfékezéséért, mert ez az egész haladó emberiség legfőbb feladata.

a forradalmi tanács vasárnapi döntése alapján a ramadan befejezése alkalmából elengedték bizonyos számú fogoly, köztük nők hátralevő büntetését.

ht ku ng
15.32 110783 0753

--

sk0039 4 230 mtik1042

carter-papírok

washington, 1983. július 11. /mti/ - különleges vizsgálóbíró azonnali kinevezését követelte hétfőn don edwards demokrata párti képviselő a carter-papírok ügyében. edwardsnak az a véleménye, hogy nem lehet „baráti alapon”, folytatni a reagan-táborhoz „átvándorolt”, fehér házi okmányok ügyét, ahogyan azt a kormányzat teszi.

edwards, arra célozva, hogy william french smith igazságügyminiszter reagan elnök legközelebbi barátai közé tartozik, kijelentette: első naptól kezdve világos, hogy állami tulajdonú képező okmányok eltulajdonításáról van szó, és legkevesebb négyen ismerték már el, hogy bűncselekmény történt.

evans és novak, washington két ismert botránykrónikása a kormányzaton belül szokásos ellenségeskedések szempontjából vizsgálja az ügyet és rámutat, hogy james baker fehér házi személyzeti főnök és william casey, a cia igazgatója között elkerülhetetlen a leszámolás. baker, mint emlékeztetés, azt állítja, hogy casey-től kapta azt a jegyzetsomagot, amely carternek az 1980

Nw

októberi televíziós vitára készített mondanivalóját foglalta össze. baker casey tagadó nyilatkozata után sem vonta vissza ezt az állítását, amire a cia igazgatója ellentámadást indított: a múlt héten a the new york timesnak adott interjújában végeredményben bakert tette felelőssé az egész visszaélés-sorozatért.

br/im ng
15.42 110783 1359

--

sk0040 4 230 mtik1043

olasz parlament

simó endre, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

róma, 1983. július 11. /mti/ - kedden tartja meg alakuló ülését az olasz parlament, amelyet a június 26-27-én lebonyolított rendkívüli választáson ujitottak meg.

a két ház, a szenátus és a képviselőház első tanácskozásán megválasztják az elnököket. a kereszténydemokrata, a szocialista, a szociáldemokrata, a republikánus és a liberális párt vezetői hétfőn együttes ülésen egyeztették véleményüket a két elnök személyéről. úgy döntöttek, hogy „megőrzik a múltban kialakult intézményi egyensúlyt”, „megfigyelők ebből arra következtetnek, hogy a képviselőház élére ismét kommunista párti elnök kerül, a szenátus élére pedig kereszténydemokrata.

a volt kormánytöbbséghez /a fanfani-kormányhoz/ tartozó pártok vezetői ezzel a tanácskozásukkal egyuttal megtették az első lépést koalíciós együttműködésük felújítása felé - jegyzik meg római politikai megfigyelők.

hétfőn giorgio almirante pártvezér elnökletével parlamenti frakcióülést tartottak az ujjfasiszták is. almirante igen elégedetten nyilatkozott arról, hogy pártja, az olasz szociális mozgalom /msi-dn/ megerősödve került ki a választásból. azt mondta, hogy nemcsak a kereszténydemokratáktól hódítottak el voksokat, hanem a baloldaltól is. különösen nagyra értékelte, hogy sok torinói, nápolyi, cataniai, bergamói, milánói és comói fiatal is csatlakozott hozzájuk, „akiket a leginkább sujtanak a kormány intézkedései”, almirante megvetően szólt az olasz polgári demokrácia fennálló rendszeréről. mint ismeretes, az olasz ujjfasiszták egy második köztársaság létrehozását tüzték ki céljukul, elnöki hatalom megerősítésével.

se/im ng
16.23 110783 1695

Nw

--

sk0041 törölve !!!!!

sk0042 4 230 mtik1045

youde

peking, 1983. július 11./mti/ - hongkong kormányzója, sir edward youde, aki a pekingi brit nagykövét vezette angol delegáció tagjaként részt vesz a brit gyarmat jövőjéről folyó tárgyalások kedden kezdődő második menetében, hétfőn délután megérkezett pekingbe. a kormányzó státusáról - mintegy a tárgyalások nyitányaként - nyilvános nyilatkozatpárba zajlott le, amely a brit fél visszavonulásával végződött.

a kormányzó, miután hazatért londonból, ahol thatcher aszonnal folytatott előkészítő megbeszéléseket, úgy nyilatkozott a hongkongi repülőtéren, hogy a pekingi második tárgyalási menetben, amelyen először vesz részt, természetesen „hongkong népét fogja képviselni”, amikor erre gyorsan olyan hivatalos pekingi válasz érkezett, miszerint sir youde csak az angol delegáció tagjaként lesz jelen pekingben - azaz nincs szó valamiféle hármastárgyalásról nagy-britannia, hongkong és kína között - hongkongban is rövid nyilatkozatot tettek közzé, amelyben átvették a kínai megfogalmazást.

az előjáték jól érzékelteti az erőviszonyokat a kényesnek ígérkező megbeszéléseken. kína ragaszkodik a hongkong feletti szuverenitás visszaszerzéséhez 1997-ben, amikor az ugynevezett új területek bérlete lejár, ugyanakkor mindkét fél meg akarja akadályozni, hogy ez már most hongkong gazdasági összeomlására vezessen. kína többször biztosította a hongkongi üzletembereket,

Fi

hogy nincs mitől tartaniok, 1997 után is alapvetően változatlanok maradnak az őket érintő beruházási és üzleti feltételek - mint ahogy a kínában hongkonghoz közel létesített különleges gazdasági körzetekben is különleges lehetőségeket biztosítanak a külföldi tőkének.

bd/hi már

18.03 110783 1682

--

sk0043 4 230 mtik1046

tovább árad a jangce

peking, 1983. július 11. /mti/ - 1954 óta a második legnagyobb árhullám vonul le kína legbővizűbb és gazdaságilag legjelentősebb folyóján, a jangcén.

a hétfőn kiadott jelentés szerint egymillió embert mozgósítottak a kína legtermékenyebb részeit keresztülszelő folyam partjain a gátak védelmére.

július 4-én egy árvízvédelmi mulasztás miatt vuhan egy részét már elöntötte az ár, 70 ezer lakást és 300 ezer üzemet öntött el. azóta a vizállás tovább növekedett, és a folyam alsóbb szakaszán is veszélyes helyzet alakulhat ki.

hankounál hétfőn reggel 87 centivel magasabb volt a vizállás, mint a katasztrofális 1931-es árvíz idején, amikor az iszonyu víztömeg áttörte a gátakat. ezen a szakaszon, ahol jelenleg 43 ezer katona és polgári személy vesz részt az árvízvédelemben, az elmúlt három évben jelentős gátépítési munkálatokat végeztek. a veszélyeztetett szakaszokon ezek hordják szünet nélkül a homokzsákokat.

vuhanban egész utcák állnak víz alatt.

bd/ge már

18.10 110783 1025

Fi

--

sk0044 4 230 mtik1047

andropov - beszédek és cikkek

moszkva, 1983. július 11. /mti/ - moszkvában megjelent jurij andropov, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége elnöke válogatott cikkeinek és beszédeinek második kiadása. a kötet jurij andropovnak 1942 és 1983 júniusa között írt cikkeit és elhangzott beszédeit tartalmazza.

a kötet anyagai nagy figyelmet szentelnek a szovjet gazdaságnak, az állami, párt- és munkafegyelem megszilárdításának, a szovjet társadalom eszmei-politikai egységének, az ország népei és nemzetei testvériségének.

a beszédek ismertetik az szkp és a szovjet kormány külpolitikájának fő vonásait, továbbá azt a tevékenységet, amelyet a párt és a kormány a szovjetunió védelmi képessége szükséges szinten történő fenntartása érdekében végez.

a kötet a moszkvai politikai irodalmi kiadónál jelent meg.

hj/ge már

18.43 110783 0875

--

sk0045 4 230 mtik1048

marchais moszkvában

moszkva, 1983. július 11. /taszsz/ - az szkp kb meghívására hétfőn moszkvába érkezett a francia kommunista párt küldöttsége, amelyet georges marchais, a párt főtitkára vezet. a küldöttség vezetőjét és tagjait - maxime gremetzet, a pb tagját, a kb-titkárát, guy hermiert, a pb tagját, továbbá jean-francis gau és jean-françois meyer kb-tagokat - a repülőtéren borisz ponomarjov, az szkp kb pb póttagja, a kb titkára és más személyiségek fogadták.

ht már

18.46 110783 0493

Fi

--

sk0046 4 230 mtik1049

nepáli kormányválság - 3:

katmandu, 1983. július 11./reuter/upi/ - benyújtotta lemondását hétfőn szurja bahadur thapa nepáli miniszterelnök, miután a nepáli nemzetgyűlés hétfői szavazásán megvonta a bizalmat kormányától.

a bizalmi szavazásra azért került sor, mert a kormány 14 minisztere - közöttük a külügyi és az igazságügyi tárca tulajdonosa is - a miniszterelnökkel való politikai nézeteltérések miatt lemondott posztjáról. ezt követően birendra király hétfőn feloszlatta a kormányt.

az új miniszterelnök személyéről kedden szavaz a nemzetgyűlés.

kzs hf már

18.47 110783 0594

--

sk0047 4 230 mtik1050

két hír moszkvából

moszkva, 1983. július 11. /taszsz/ - az szkp kb meghívására hétfőn üdülésre a szovjetunióba érkezett le duan, a vietnami kommunista párt főtitkára.

x x x

dmitrij usztyinov marsall, az szkp kb pb-tagja hétfőn fogadta khamtay siphandone hadsereg-tábornokot, a laoszi népi forradalmi párt kb pb-tagját, nemzetvédelmi minisztert, aki átutazóban tartózkodik a szovjet fővárosban.

ht már

18.49 110783 0432

Fi

--

sk0048 4 230 mtik1051

rövid hírek

mitterrand-kohl

párizs, 1983. július 11. /mti/afp/ - françois mitterrand francia köztársasági elnök és helmut kohl nyugatnémet kancellár július 15-20-a között találkozik egymással a vogézekben - közölte hétfőn a francia kormány szóvivője.

rolandisz

belgrád, 1983. július 11. /afp/ - nikosz rolandisz ciprusi külügyminiszter hétfőn délelőtt három-napos hivatalos látogatásra belgrádba érkezett. tárgyalásait délután megkezdte jugoszláv kollégájával, lazar mojszovval.

Légikaland

oslo, 1983. július 11. /upi/a.p/ - egy 12 és egy 15 éves norvég fiú vasárnap a haitfeleli repülőgépklubban sétarepülésre, kölcsönvette, a klub egyik cessna mintájú négyüléses gépét. a gép indítókulcsát klub irodájából emelték el. a két fiú korábban csak utasként ült hasonló gépen. csaknem egyórás repülés után az első leszállási kísérletet a nagy szél miatt feladta a tizenéves-pilóta, másodsorra azonban sikeresen földre tette a gépet. az ügyben a rendőrség vizsgálatot indított.

török amnesztia

ankara, 1983. július 11. /afp/ - törökországban kegyelmet kapott az 1978-as karamanmarasi /dél-törökország/ vérengzés kilenc halálraítélte - közölte hétfőn hivatalos ankarai források. 1978 december 17-25 között a szélsőjobboldali nemzeti mozgalom pártjának hívei lemészárolták ellenfeleiket. a véres összetűzésekben 111 személy vesztette életét, sokan megsebesültek, számos lakóházat és munkahelyet leromboltak. a vérengzésben való részvételért 1980-ban 22 személyt halálra ítélték.

repülőszerencsétlenség

quito, 1983. július 11. /reuter/ - száztíz utassal és hét főnyi személyzettel a fedélzetén lezuhant a tame, ecuadori légitársaság boeing 737 típusú személyszállító repülőgépe ecuador déli részén - jelentették az ecuadori hatóságok. helyi értesülések szerint a

Fi

gépen, melyet az ecuadori hadsereg bérelt, valószínűleg katonák tartózkodtak. a repülőgép a cuenca város repülőterére történő leszállása előtt hegynek ütközött és felrobbant. a fedélzetén tartózkodó személyek valószínűleg mind életüket veszítették.

km hf már

19.08 110783 2092

--

sk0049 4 230 mtik1052

madridi találkozó /1.rész/

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983. július 11. /mti/ - a madridi találkozó hétfői plenáris ülésén a francia küldöttség vezetője javasolta, hogy az 1985 őszi tervezett európai kulturális fórumot ne párizsban, hanem budapesten tartsák meg. kifejezte reményét, hogy e jelentős összeurópai kulturális esemény színhelyének megváltoztatása mind a 35 résztvevő ország számára elfogadható, s oly módon kerül majd megrendezésre, hogy a helsinki záróokmány szellemének megfelelően előmozdítja az államok közötti kulturális cserét, a megértés és a bizalom erősítését.

e fórum megtartása szerepel a semleges és el nem kötelezett országok záródokumentum tervezetében. e szerint a kultura neves személyiségeinek részvételével összehívandó rendezvény célja, hogy megvitassa a kulturális és művészeti alkotás, és az ezzel kapcsolatos államközi együttműködés kérdéseit. e fórum megtartása 1985 őszi esedékes. előkészítő bizottsága egy évvel korábban ülne össze.

varga istván nagykövet, a magyar küldöttség vezetője, válaszában kijelentette, hogy ha valamennyi résztvevő állam ezzel egyetért, a magyar népköztársaság kormánya kész megrendezni a kulturális fórumot budapesten.

hazánk érdekelt az európai biztonsági folyamat továbbvitelében és elmélyítésében. továbbra is arra törekszik, hogy a találkozó résztvevő államok között erősödjék az együttműködés, beleértve a kulturális, a művészeti értékek cseréjét is. a magyar kormány ebben a szellemben kész vállalni a vendéglátó ország felelősségteljes szerepét - hangsúlyozta varga istván.

Fi

jugoszlávia képviselője a semleges és el nem kötelezett országok nevében támogatta azt a javaslatot, hogy a fórumot budapesten rendezzék meg.

a nyugati országok képviselői hivatalosan még nem nyilatkoztak, bár az eddigi nem hivatalos eszmecsereken ellenvetést nem tettek.

a javasolt kulturális fórum megrendezése, a madridi találkozó záródokumentumának részeként, a konferencia sikeres befejezésének függvénye. /folyt./

ky/hi már

19.25 110783 2059

--

sk0050 4 230 mtik1053

madridi találkozó /2.rész/

a hétfői plenáris ülésen több semleges ország, valamint a szovjetunió képviselője állástfoglalt amellett, hogy mielőbb rögzítsék a madridi találkozó-sikeres befejezését jelentő-záróülésének időpontját. néhány kisebb jelentőségű kérdés ugyan még tisztázásra vár, de a résztvevők már most megállapodhatnak abban, hogy a külügyminiszterek mikor tartják meg záróbeszédeiket, mivel a spanyol kormánynak a záróülés előkészítéséhez 7-10 napra van szüksége.

a madridi találkozó kedden plenáris üléssel folytatja munkáját.

ky/hi már

19.39 110783 0580

Fi

--

sk0051 4 230 mtik1054

csád - 2

párizs, n,dzsamena, 1983. július 11. /reuter/afp/ap/ - a kelet-csádi abésében továbbra is harcok folynak, bár a kormány rádiója korábban a stratégiai fontosságú település visszafoglalásáról számolt be.

n,dzsamenában kormányforrások elismerték, hogy a gukuni veddei vezette erők továbbra is kézben tartják a főváros és a szudáni határ közötti város egy részét. hétfőn támadást indítottak ellenük, s a harcok még folynak. a felkelők párizsi képviselője szerint az egész város az ellenőrzésük alatt áll, s a visszafoglalásról szóló hírek hamisak.

a csádi kormány tájékoztatási minisztere hétfőn közölte, hogy szigorú ellenőrzés alá vonják a külföldi tudósítók híradásait. „akinek ez nem tetszik, már holnap távozzon az országból, - mondta a miniszter.

lusaka, 1983. július 11. /ap/ - zambia és a kongói népi köztársaság felszólította az afrikai egységszervezetet, hogy kutassa fel a csádi konfliktus tárgyalásos megoldásának módjait. erről közös közleményt adtak ki lusakában denis sassou-nguesso kongói államfő hivatalos látogatása végeztével.

a szervezet már megtette első lépéseket: peter onu, az aesz megbízott főtitkára és gosu volde etióp külügyminiszter tárgyalásokat kezdett szenegálban, ahol a házigazdákon kívül marokkói, nigériai és guineai vezetőkkel is találkoznak, mielőtt a hét folyamán összeülne az ügyben az aesz irodája.

ta hf már

19.46 110783 1405

Fi

--

sk0052 4 230 mtik1055

két rövid hír

glemp

varsó, 1983. július 11. /mti/ - több napos római látogatásának végeztével hétfőn visszaérkezett varsóba józef glemp bíboros, lengyelország primása. a repülőtéren újságírók kérdéseire válaszolva igen elégedetten nyilatkozott J. János pápa közel múltban tett lengyelországi látogatásáról. mint mondta, a látogatás annak bizonyítéka volt, hogy az ország képes egy ilyen jelentős esemény zavartalan lebonyolítására.

apartheid-ellenes konferencia

bécs, 1983. július 11. /taszsz, upi/ - „fajgyűlölő szövetség a dél-afrikai köztársaság és izrael között”, elnevezéssel nemzetközi konferencia kezdődött hétfőn az ENSZ bécsi központjában. a július 13-ig tartó konferenciát az ENSZ apartheid-ellenes bizottsága, az afro-ázsiai népek szolidaritási szervezete, a béke-világtanács és az afrikai szakszervezeti egységszervezet kezdeményezésére hívták össze. a résztvevők izrael és dél-afrika kormányának politikai, gazdasági és katonai kapcsolatait elemzik.

kn kzs hf már

19.50 110783 1019

--

sk0053 4 230 mtik1056

emberi jogi bizottság

genf, 1983. július 11. /adn/afp/ - az ENSZ keretében működő emberi jogi bizottság 19. ülészsaka hétfőn genfben megkezdte munkáját. a bizottság július 29-ig a franciaország és libanon által - saját belső helyzetükről - előterjesztett jelentést vizsgálja meg.

az emberi jogi bizottság 1976-ban alakult, és 18 független jogi szakértőből áll. magának a testületnek az a feladata, hogy megvizsgálja: tiszteletben tartják-e az állampolgári és politikai jogokról szóló nemzetközi egyezmény előírásait a dokumentumot aláíró országok. ez a megállapodás több alapvető emberi jogot szavatol, egyebek között kiterjed az élethez és a nemek közötti egyenlőséghez való jogra is. az egyezményt eddig 75 ország írta alá.

Fi

eredetileg az új-zéland és guinea helyzetével kapcsolatos jelentések megvitatását is erre az ülészsakra tervezték, de végül mindkettőt későbbre halasztották, mivel a két ország képviselői nem jelentek meg.

gf hf már

19.55 110783 0973

--

sk0054 4 230 mtik1057

genscher - shultz

washington, 1983. július 11. /mti-ap/reuter/afp/ - hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter hétfőn washingtonba érkezett, és találkozott george shultz amerikai külügyminiszterrel. genscher, aki egy napot tölt az egyesült államokban, Kohl nyugatnémet kancellár moszkvai utjának tapasztalatairól tájékoztatja az amerikai vezetőket. a vendéget még a nap folyamán fogadja reagan elnök is.

a két külügyminiszter megbeszéléseiről nem tettek közzé részleteket, de a nyugati hírgyűnökségek szerint genscher beszámolója elsősorban a genfi szovjet-amerikai rakétatárgyalásokra, illetve egy szovjet-amerikai csúcstalálkozó lehetőségére összpontosul.

gf hf már

20.15 110783 0704

Fi

--

sk0055 4 230 mtik1058

sadcc-csucsértekezlet

maputo, 1983. július 11. /mti-taszsz/ - maputóban közleményt adtak ki a független dél-afrikai országok fejlesztését szolgáló konferencia /sadcc/ tagállamainak csucsértekezletéről. mint már jelentettük, a konferencia hétfőn ért véget a mozambiki fővárosban.

a közlemény megállapítja, hogy a sadcc keretén belül folytatódó együttműködés különböző területein jelentős előrelépés történt. a szállítás területén már elkészült 44 terv, s további 44-et terjesztettek elő vitára. jelentős sikereket értek el a mezőgazdaságban, az iparban, az energetikában és a munkaerő felhasználásában.

a dokumentum a továbbiakban rámutat: a dél-afrikai fajüldöző rendszer agresszív politikája akadályozza afrika déli részének gyorsabb politikai és gazdasági felszabadítását. a dél-afrikai katonaság és a pretoria által pénzelt zsoldosok létfontosságú objektumokat semmisítenek meg, támadásokat intéznek a szomszédos országok polgári lakossága ellen. a sadcc tagállamai a béke megőrzéséért, valamennyi ország és nép boldogulásáért és haladásáért harcolnak - hangsúlyozza a közlemény.

a konferencia résztvevői felszólítják a világ közvéleményét, állja utját pretoria bűnös politikájának és kapcsolódják be az apartheid megszüntetéséért vívott harcba.

a független dél-afrikai országok csucsértekezlete határozatot fogadott el a soronkövetkező értekezletek időpontjára és színhelyére vonatkozólag. eszerint a sadcc miniszteri tanácsa jövő év májusában tartja legközelebbi ülését malawiban, a következő csucsértekezletre pedig 1984. júliusában kerül sor szváziföldön.

km hf már

20.21 110783 1615

Fi

--

sk0056 4 230 mtik1059

cedenbál - ünnepi beszéd

ulanbátor, 1983. július 11./taszsz/ - mongólia szocialista valósága a marxista-leninista ideológia életerejének kézzelfogható bizonyítéka - jelentette ki jumdzságin cedenbál, a mongol népi forradalmi párt kb főtitkára, a nagy népi hurál elnökségének elnöke a mongol népi forradalom győzelmének 62. évfordulója alkalmából mondott beszédében.

minden, amit a mongol nép pártja vezetésével elért az új társadalom építésében, szoros kapcsolatban áll a szovjetunióval és a többi szocialista országgal fenntartott testvéri barátsággal és gyümölcsöző együttműködéssel - hangsúlyozta cedenbál.

az építő munka és a béke elválaszthatatlan. a mongol nép teljes mértékben támogatja a szovjetunió és a többi szocialista ország építő jellegű békekezdeményezéseit, mivel ezek jelentik az egyetlen ésszerű alternatívát az önmegsemmisítő atomkatasztrófával szemben. ezeknek a javaslatoknak a megvalósítása alapvetően megjavítaná a nemzetközi helyzetet.

a jelenlegi helyzetben, amikor az imperialisták meg akarják változtatni a nemzetközi erőviszonyokat és az emberiséget az atomkatasztrófa felé sodorják, nincs fontosabb feladat, mint a fáradhatatlan, mindennapos harc a háborús fenyegetés megszüntetéséért és a tartós béke megőrzéséért, - mondotta végezetül jumdzságin cedenbál.

kzs hf már

20.41 110783 1334

Fi

--

sk0057 4 230 mtik1060

havatmeh moszkvában

moszkva, 1983. július 11./mti/ - najef havatmeh, a demokratikus front palesztina felszabadításáért szervezet főtitkára vezetésével július 4-11. között a szovjet afro-ázsiai szolidaritási bizottság meghívására moszkvában tartózkodott e szervezet küldöttsége - közölte hétfőn a taszzs szovjet hírügynökség.

a palesztinai küldöttséggel tartott találkozók és megbeszélések a szovjet fél aláhuzta azoknak az erőfeszítéseknek a fontosságát, amelyek jelenleg folynak a pfsz egysége megszüntetésének érdekében a palesztinai nemzeti tanács xvi. ülésén hozott határozatok alapján.

megvitatták a szíriára nehezedő politikai és katonai nyomás kérdését, s hangsúlyozták közös véleményüket, amely szerint a mostani közel-keleti helyzetben különösen fontos az arab országok összes hazafias erőinek összefogottsága, a palesztinai ellenállási mozgalom soraik konszolidációja az arab népek alapvető nemzeti érdekei jegyében.

a najef havatmeh vezette küldöttség s a megbeszélések szovjet résztvevői kifejtették, hogy tovább harcolnak az átfogó közel-keleti rendezésért, amely kizárólag minden érdekelt fél közös erőfeszítésével található meg, nemzetközi konferencia összehívása útján.

najef havatmeh és a küldöttség tagjai nagyra értékelték azt a következetes támogatást, amelyet az szkp és a szovjet állam nyújt a palesztinai népnek egyetlen törvényes képviselője, a pfsz vezetésével folytatott harcához.

hj/hi már

20.54 110783 1472

Fi

--

sk0058 4 800 mtik1062

külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-sk0033-ig
budapest, 1983. július 11./mti/

- sk0001 portugália - nato
- sk0002 csád
- sk0003 washington - kelet-nyugati 1. rész
- sk0004 washington - kelet-nyugati 2. rész
- sk0005 palesztinok
- sk0006 toon
- sk0007 salvador - stone
- sk0008 moszkvai filmfesztivál
- sk0009 evangélikus tömeggyűlés drezdában
- sk0010 nepáli kormányválság
- sk0011 nszk - tüntetési jog
- sk0012 amerikai szinesbőrűek
- sk0013 kuba - egészségügyi konferencia
- sk0014 rövid hírek
münchen: werner-egk
rio de janeiro: braziliai áradások
thesszaloniki: ötösikrek
peking: óriásgyerek
new york: elsőnek lenni
- sk0015 rogers - nyilatkozat
- sk0016 marokkó - polisario
- sk0017 egyiptom - új politikai párt
- sk0018 ensz - indiai-óceán
- sk0019 baloldali győzelem trappes-ban
- sk0020 irak-irán
- sk0021 mauroy-látogatás - francia visszhang
- sk0022 larocque - junge welt
- sk0023 mubarak - sajtónyilatkozat
- sk0024 brit kp - elemzés a választásokról
- sk0025 izrael-libanon 1. rész
- sk0026 izrael-libanon 2. rész
- sk0027 faluvégi - közlemény
- sk0028 fegyverkezés - szovjet folyóirat
- sk0029 flamand nemzeti ünnep
- sk0030 izrael-libanon - 2.
- sk0031 bajram
- sk0032 embargó-feloldás mtik1029. számú hírhez
- sk0033 lambsdorff tokióban
/folyt./ már/ge

21.45 110783 1415

Fi

--

sk0059 4 800 mtik1063

tartalomjegyzék 2. rész

sk0034-sk0055-ig

sk0034 rövid hírek
 róma: comiso - békebizottságok
 genf: matterhorn
 sk0035 nepáli kormányválság - 2.
 sk0036 pfsz, közvetítés /részben szerk.táj./
 sk0037 sadcc-csucsértekezlet
 sk0038 afganisztán
 sk0039 carter-papírok
 sk0040 olasz parlament
 sk0041 törölve
 sk0042 youde
 sk0043 tovább árad a jangce
 sk0044 andropov - beszédek és cikkek
 sk0045 marchais moszkvában
 sk0046 nepáli kormányválság - 3.
 sk0047 két hír moszkvából
 sk0048 rövid hírek
 párizs: mitterrand-kohl
 belgrád: rolandisz
 oslo: légikaland
 ankara: török amnesztia
 quito: repülőszerencsétlenség
 sk0049 madridi találkozó 1. rész
 sk0050 madridi találkozó 2. rész
 sk0051 csád - 2.
 sk0052 rövid hírek
 varsó: glemp
 bécs: apartheid-ellenes konferencia
 sk0053 emberi jogok bizottsága
 sk0054 genscher - shultz
 sk0055 sadcc-csucsértekezlet
 /folyt./ már/ge
 21.45 110783 1052

Fi

--

sk0060 4 800 mtik1064

tartalomjegyzék 3. rész

sk0056-sk0060-ig

sk0056 cedenbál - ünnepi beszéd
 sk0057 havatmeh moszkvában
 sk0058 tartalomjegyzék 1.
 sk0059 tartalomjegyzék 2.
 sk0060 tartalomjegyzék 3.
 már/ge

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: kis csaba
 németh gyula
 márkus gyula

- v é g e -

21.46 110783 0537

Fi

--

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00-010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. július 12.

kül

k e d d

sk0001 4 230 mtik1003

prágai kulturális nyár

molnár éva, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

prága, 1983. július 11. /mti/ - prágában a muzsák nem vonultak szabadságra - erről tanuskodik a gazdag műsorválaszték, amelyet a színházak, mozik, képtárak, muzeumok és koncerttermek kínálnak ezen a nyáron a prágaiaknak és az idelátogatóknak.

a cseh színház évében jónéhány színház csak rövidebb nyári szünetet tart. természetesen egész nyáron kínálja látványos programjait az idegenforgalmi nevezetességnek számító laterna magica. már augusztusban megkezdí évadját a negyedszázados fennállását ünneplő na zabradli színház, valamint a spejbl és hurvinek bábszínház, amely bábjátékfesztivált rendez felnőttek számára. erre az alkalomra prágába érkezik több neves vidéki együttes.

hagyományosnak számítanak a július fucik művelődési és pihenőpark nyári rendezvényei, amelyeket az idén a planetáriumban bemutatott új lézeropera gazdagít.

a prágai történelmi és építészeti műemlékek a nyár folyamán 90 hangverseny számára biztosítanak hangulatos környezetet. a generajongók olyan nevezetes színhelyeken élvezhetik a muzsikát, mint a prágai vár zenepavilonja, a szent-györgy bazilika, az ágnes-kolostor, a bertramka-villa, a valdstejn-palota kertje, a kulturpalota előcsarnoka, a könnyűzene és a jazzmuzsika kedvelői a barrandovi kilátó teraszán, és a malaja strana művelődési házában hallgathatnak szórakoztató koncerteket.

el